

Redactioneel

In dit tweede nummer dat voor u ligt, zijn de aangesneden onderwerpen van uiteenlopende aard. Daarmee geeft het tegelijk aan welke doelen wij met *TvHO* nastreven: informatie bieden, vanuit verschillende gezichtshoeken, over belangwekkende onderwerpen in het hoger onderwijs. Op die manier is het mogelijk om de noodzakelijke discussie over het beleid van het onderwijs op zowel macro-, meso- en microniveau van voedsel te voorzien.

In het eerste artikel plaatsen *De Jager* en *Peters* kritische kanttekeningen bij het voucher experiment dat de minister van o&cw onlangs heeft aangekondigd. Nu veranderingen binnen hogescholen in de richting van netwerkorganisaties gaan, met een steeds grotere flexibiliteit in organisatie en onderwijs, vragen de auteurs zich af of vouchers dan nog wel nodig zijn. Zij lichten hun standpunt toe aan de hand van discussies in het hoger onderwijs over 'customization' in de commerciële dienstverlening.

Een tweede artikel gaat in op een al jaren durende discussie over het nut van hoorcolleges. Zoals de auteurs *Van Dijk* en *Van den Berg* beweren, blijkt uit cognitief-psychologisch onderzoek dat studenten beter leren wanneer zij actief bezig zijn met de stof. Ook bij hoorcolleges zouden studenten dus in de collegezaal aan het werk moeten, maar dat is vaak tegen de zin van docenten. De auteurs rapporteren over onderzoek bij twee vakken. Er is onderzocht of er empirische onderbouwing gevonden kan worden die deze zorg weg kan nemen. De conclusie luidt dat studenten bij activerende colleges meer profiteren van het aangeboden onderwijs dan bij traditionele hoorcolleges. Deze aanpak lijkt echter niet te leiden tot een actiever zelfstudiegedrag. Wellicht kan dit artikel de discussie over de effectiviteit en kwaliteit van onderwijsmethoden in het hoger onderwijs weer vlot trekken.

In ons Tijdschrift bieden wij graag ruimte voor overzichtsartikelen, liefst met een 'state-of-the-art'-karakter. De bijdrage van *Stijnen* kan in die categorie geplaatst worden. Het bevat de resultaten van een onderzoek dat werd uitgevoerd naar 100 recent in Nederland verschenen dissertaties op het terrein der cultuurwetenschappen: geschiedenis, kunstgeschiedenis, filosofie en letterkunde. Het onderzoek richt zich op de specificiteit, de eenduidigheid en de aard van de geformuleerde probleemstellingen in de proefschriften. Een dergelijke inventarisatie kan van belang zijn voor onder andere het ontdekken van trends, van

schoolvorming en van de aard van het huidige onderzoek: beschrijvend, exploratief of toetsend. Het artikel gaat vooral in op de laatste kwestie.

Het laatste artikel, van *Verwijs* en *Fisser*, behandelt de ontwikkeling van een multimedia-platform waarmee meerdere partijen kunnen samenwerken op afstand, door hoge kwaliteit audio- en videomateriaal en de mogelijkheid om gezamenlijk aan documenten te werken. Dit platform is in de praktijk getest in vier verschillende situaties: vergaderingen, docentenoverleg, educatie en medische consultatie. Dit artikel beschrijft de educatiepilot waar de Universiteit Twente en de Technische Universiteit Delft aan deelnamen. Uit de pilot blijkt dat dit zogenoemde MESH-platform zeker potentie heeft voor gebruik in het onderwijs, maar eerst zullen barrières als kosten, ondersteuning en tijd moeten worden weggenomen.

In de rubriek Boekbespreking wordt deze keer een kritische beschouwing gewijd aan het boek *Zicht op toetsen* van Henk van Berkel.

De rubriek Monitor, die recente statistieken geeft over een bepaald onderwerp in het hoger onderwijs, is deze keer een herhaling van het eerste nummer van *TvHO*. Helaas is bij het eerste nummer een groot deel van de tekst weggevallen, waarvoor onze excuses. De bijdrage, van de hand van het Center for Higher Education Policy Studies te Enschede, geeft een vergelijkende studie naar deelname aan hoger onderwijs in negen West-Europese landen, uitgesplitst naar discipline.